

L'assumpció

29/I/1978

Sembla fora de dubte que, actualment, els intel·lectuals i els artistes ja no aspiren a engatjar-se. El desfici per manifestar que hom es considerava un escriptor engatjat, característic, a la república de les nostres lletres, d'ara fa quinze o divuit anys, ha passat definitivament a la història. Fa, certament, molt de temps que no recordem haver llegit cap declaració d'engatjament, ni cap altra aHussió sobre la necessitat d'engatjar-se, tal com aleshores eren tan corrents. Hom havia descobert al Diccionari que disposàvem també dels termes engatjat i engatjament, que corresponen als del francès «engager» i «engagement», i que res no priva d'usar amb un sentit equivalent, i així va arribar un moment en què era difícil de discernir si hom recorria a la paraula perquè sentia la idea i s'hi compenetrava o bé adoptava la idea perquè li feia gràcia la paraula.

Però, actualment, com hem dit, es pot afirmar que ja ningú no es recorda d'engatjar-se; els qui tenen el propòsit, decidit d'estar al dia, en lloc d'engatjar-se, assumeixen (alguna cosa). Se'n poden assumir moltes, de coses: no únicament responsabilitats, deures i obligacions, sinó també lluites, reivindicacions, aspiracions, instàncies, propostes, alternatives, opcions, funcions, protagonismes, missions, objectius, papers, finalitats, etc. Es ben cert que en molts casos hi escauria més algú altre verb. Però si allò de què es tracta, justament, és de recórrer a assumir, no cal pas escarrassar-se a ponderar en quins casos podria ésser avantatjosament substituït. Més aviat sembla oportú de fer una observació de signe contrari: amb tantes vegades com hem arribat a veure usat el verb assumir, només recordem un parell de casos en què algú hagi tingut present que existeix el substantiu corresponent: assumpció, és a dir, «acció i efecte d'assumir». La desconeixença d'aquesta forma obliga algunes vegades a unes violentes substantivacions de l'infinitiu: El seu continu assumir les instàncies de la base. Ja que es tracta d'assumir tant sí com no, no ens oblidem del seu substantiu: La seva assumpció continua de les instàncies de la base.

ALBERT JANE